

REGIONALE TILRETTELEGGINGSMIDLAR VÅREN 2021

Tiltak	Søkjjar	Kort omtale	Tilskot
Storfeprosjektet Vestland 2019-2023	Sogn og Fjordane Landbruks-selskap	<p>Målet i prosjektet er at storfebøndene i Vestland skal ha eit moderne produksjonsapparat og driftsopplegg, der marknaden vert utnytta og investeringane står i høve til ressursgrunnlag og økonomi. Vestland skal halde på sin relative del av produksjonen av mjølk og storfekjøtt.</p> <p>Prosjektet jobbar også for at minst 65 % av mjølka i Vestland skal kome frå lausdriftsfjøs ved utgangen av 2023. Som eit resultat av prosjektet skal det kvart år skal det byggjast 20-25 lausdriftsfjøs. Fjøs med under 30 kyr etter utbygging skal stå for minst halvparten av utarbeidde planar i prosjektet. Så lenge det er underdekking av norsk storfekjøtt, skal det i Vestland byggjast framtidsretta ammekufjøs for 400 ammekyr kvart år.</p>	900 000
Utmarksbasert kjøtproduksjon	NLR-Vest SA	<p>Hovudmålet til prosjektet er at småfe- og storfebønder i Vestland fylke skal ha eit moderne produksjonsapparat og driftsopplegg tilpassa ressursgrunnlaget den einskilde gard rår over. Prosjektet skal også løfte fram innmarksbeite som ein viktig produsent av rimeleg grovfôr. I det vidare arbeidet ynskjer prosjektet å ta tak i agronomiske utfordringar. Mange stader har innmarksbeite dårlegare produksjonspotensiale i dag enn for 20- 30 år sidan. Det er eit stort behov for å sette fokus på beitestell og beitebruk, slik at beita på nytt skal kunne stå for ein stor og viktig del av den totale grovfôrproduksjonen på gardane. Beite produserer det billegaste grovfôret, og kravet til å ha dyr ute på beite vert stadig innskjerpa. Gode beite må difor lyftast fram att som ein viktig suksessfaktor for landbruksnæringa. I 2021 vil prosjektet halde fram med å sette fokus på beite som ein viktig fôrprodusent.</p>	500 000
Nettverk mjølkeforeding Vestland	Sogn Jord og Hagebruksskule	<p>Det er 6 ysteri under etablering i Vestland fylke. Foredling av mjølk er krevjande i oppstartsfasen, og det er mange spørsmål og behov for fagleg innspel i denne perioden. Derfor ynskjer ein å etablere eit fagnettverk for foredling av mjølk, der ein innleigd kunnskapsperson kan gje veileding til ysteria. Nettverket vert leia og igangsett av kompetansenettverket for lokalmat. Nettverket skal bestå av fagsamlingar, jamnlege møter og rådgjeving, og produsentane sjølve får styre innhaldet. Nettverket vil vare over ein periode på 14-20 månader, og etter prosjektslutt kan dei 6 produsentane utrede om dei vil gå vidare med samarbeidet eller avslutte.</p>	100 000
Dyrkingsrettleiing for Vossakvann	NLR-Vest SA	<p>Vossakvann er ein gamal kulturplante med tradisjon tilbake i vikingtid eller eldre. Vossakvann var eksportvare i tidlegare tider og var ein plante som fantest i mange hagar, særleg på Voss.</p> <p>Vossakvann har potensiale for "moderne bruk" både som smakstilsetjing til matvarer og drikkevarer, men finst kun eit fåtal Kvanngardar, og eit fåtal personar med erfaring med å dyrke planten. NLR Vest ønskjer difor å lage ei dyrkingsrettleiing for aktuelle produsentar av veksten. Prosjektet starta i 2017. Denne søknaden gjeld finansiering av siste året av eit femårig prosjekt.</p>	28 500

Er en lengre vekstsesong for lang for timotei ved tre høstinger?	NIBIO Fureneset	Timotei har til nå vore den viktigaste grasarten i marknadsførte frøblandingar. Målet i dette prosjektet er å studere utviklinga i frøblandingar med frå 100% til 30% timotei i blanding med fleire engvekstartar i ulike mengder. Prosjektet skal sjå på samanhengen mellom timoteimengde i sådd frøblanding og avlingsstabilitet over år. Prosjektet er ei vidareføring av et igangverande forsøk («Planteutvikling i eng») som blei etablert på NIBIO Fureneset i 2019 og avslutta i 2021. Aukte grovfôravlingar med betre kvalitet er viktig for sjølvforsyninga, og for reduksjon av metanutslipp frå drøvtyggarar. Klimaendringane har gitt tidligare vekststart som resultat av auka temperatur frå januar til april, samtidig med ein varmare haustperiode som fører til seinare vekstavslutning og innvintring. Timoteimengda i ei frøblanding forandrar seg ved konkurranse med andre sortar gjennom år. Prosjektet skal gi innspel om frøblandingar som passer best til ein lengre vekstsesong, særleg her på vestlandet, med formål om å oppnå større avling over tid og med bedre avlingskvalitet.	120 000
Næringsutviklar Frukt Hardanger	Hardanger fjordfrukt SA	Dei 3 fruktlagera i Hardanger ynskjer å utvide samarbeidet innan råvaretilgang, marknadsføring, kvalitet og næringsutvikling. Arbeidet planlegg dei å starte opp gjennom eit 3-årig prosjekt med funksjonen «Næringsutviklar frukt Hardanger». Etter prosjektperioden skal funksjonen «Næringsutviklar Frukt» vidareførast og vere ein pådrivar for fruktmiljøet i Hardanger. Oppgåver som skal løysast: utvikle Hardanger som merkevare inkludert felles emballasje, besøk hjå produsentar, arbeide for at industri kan gjere nytte av steinfrukt som ikkje blir omsett, delta i arbeidet med Nasjonalt frukt- og sidersenter, auke produksjonen ved å auke avkastninga på eksisterande areal, kartlegge nye areal og rekruttere nye dyrkarar, legge til rette for haustetidsvurderingar i felt, etablere kvalitetskrav og samordne fruktlagera sin representasjon i råd og utval.	Får midlar, sum skal vurderast nøyare etter ny søknad
Auka produksjon og verdiskaping i frukt, bær, grønsak og potetproduksjonen	Sogn Frukt og Grønt SA	Prosjektet skal setje i gang dei første tiltaka for å løyse ut auka produksjon og verdiskaping i frukt, bær, grønsaker og poteter ut frå ny felles organisering og infrastruktur i Sogn. Primærmålgruppe er dei 150 produsentane som er medlem i Sogn frukt og grønt. Sekundærmålgruppe er produsentar i andre regionar som kan delta i resultatformidlingsaktivitetar. Prosjektet skal setje i gang tiltak for å utløyse auka produksjon og verdiskaping innan frukt og grønt. Hovudmålet skal realiserast gjennom å stimulere produksjon, teste kundebehov, profilere nyorientert frukt og bærproduksjon og profilere utvida grønsak- og potetproduksjon. Prosjektet skal også utvikle kompetanse og samordne for å ta i bruk ny teknologi.	Får midlar, sum skal vurderast nøyare etter ny søknad
Nasjonalt frukt- og sidersenter	NIBIO Ullensvang	Dette er eit 2-årig forprosjekt som skal arbeide fram eit hovudprosjekt med overordna mål om å auke volumet av norskprodusert kvalitetsfrukt til konsum og vidareforedling gjennom å samle strategisk kompetanse, innovasjon og formidling i eit nasjonalt senter for frukt- og sidernæringa. Gjennom FoU og innovasjon skal senteret bidra til å auke produksjonen og forbruket av norskproduserte eple og frukt av høg kvalitet. Senteret skal samstundes sikre nok råvarer til sider og eplemostnæringa.	400 000

Bondens marked Vestland revitalisering/etablering marknad utanfor Bergen	Stiftelsen Bondens Marked Norge	Målet med prosjektet er å etablere Bondens marked Vestland som organisasjon, teste ut marknader nye stader og legge tilrette for at nye produsentar nyttar Bondens marked. Prosjektet skal teste om det er grunnlag for varig drift av fleire marknader i fylket. Auken i tal produsentar i Vestland syner behov for marknader nærmare produsenten og desse har behov for stabile direktosalgskanalar. I dag er det drift av marknad i Bergen, Førde, Sogndal og Florø. Nye marknader skal testast ut på Voss, Os og Øystese. Vestland er ein stor region med mange tilbydarar av lokalmat. Likevel er det få marknader i Vestland og dei som er i drift utanfor Bergen har få marknadsdagar og få deltakarar. Det kan sjå ut som marknadsplassar utanfor Bergen treng meir tilrettelegging og betre oppfølging av nye produsentar. Prosjektet meiner at det er lettare å få til faste marknader fleire stadar i fylket gjennom ein tilrettelagt prosess og ved å etablere eit selskap som dekker heile fylket og ikkje berre ein liten region.	220 000
Forprosjekt: 100 dagar sjølvforsynt	Bjørnafjorden Landbrukskontor	<p>Bjørnafjorden landbrukskontor (Bjørnafjorden, Samnanger og Tysnes) søker om støtte til eit forprosjekt som skal leier fram mot eit hovudprosjekt med mål om "100 dagar sjølvforsynt" i 2025. Arbeidet vil fokusera på å styrka lokale verdikjeder, auka areal i drift og få fleire småskala produsentar for lokale marknader. Dei vil óg skapa forståing om viktigheita av lokal produksjon og jord i hevd.</p> <p>Bakgrunnen for prosjektet har dei fleste landbrukskommunane i Vestland har til felles. Mykje areal går ut av drift, landbrukseigedomane er relativt små, og den topografiske driftsstrukturen med ulendt terreng og mange små teigar gjer kommunane sårbare overfor den pågåande strukturrasjonaliseringa i landbruket.</p> <p>Forprosjektet skal gå frå juni 2021 til juni 2022. Aktivitetene i forprosjektet er å kartlegge status i dag, hente innkunnskap, og danne grunnlag for å vurdere måloppnåing, inneleie kontakt med samarbeidspartar, forankre og synleggjere prosjektet. Dette skal danne grunnlag for utarbeiding av ein prosjektplan for hovudprosjektet.</p> <p>Alle tilsette ved landbrukskontoret vil inngå i den arbeidande prosjektgruppa. Hovudarbeidet vil gjerast av ein prosjektkoordinator. Prosjektet skal knyte til seg ei styringsgruppe beståande av representantar frå alle dei tre kommunane, og dei vil i tillegg etablere ei referansegruppe.</p>	200 000
Rekruttering til foredling og bruk av lokale råvarer	Stryn Næringshage	Prosjektet skal rekruttere og motivere lokale produsentar til å starte med lokalmatproduksjon og foredling og sal av råvarer, og skape eit miljø for lokalmatprodusentar. Målet er å auke tilbodet av lokalmat til fastbuande og tilreisande, og auke verdiskapinga lokalt. Prosjektet skal byggje vidare på arbeidet med Nordfjord Smak, og rekruttere fleire deltakarar til å fylle merkevara med innhald i indre delar av regionen. Gjennom prosjektet skal ein systematisk hente inn ønske om kva lokale produkt som er sakna hos interesserte serveringsstader, rekruttere lokale bønder/produsentar, og gjennomføre faglege samlingar for dei som ynskjer å vere med i prosjektet.	176 000

Rekruttering og kompetanseheving av fruktvin og siderprodusentar i Sogn	Sogn Frukt og Siderlaug	Målet med prosjektet er fleire produsentar som produserer sider og fruktvin, og etablere ei kjernegruppe av produsentar som kan vere motor i regionen for vidare utvikling. Fleire produsentar er i gang med testproduksjonar og to søker no om statleg tilverkingssløyve. Det mangler ei samla produsentgruppe i Sogn som utvikler kompetanse og miljøet saman. Sogn Frukt og Siderlaug vart etablert i mars 2020 og vil vere eigar og gjennomfører av prosjektet. Dei tel i dag rundt 10 medlemmar. Deira oppgåve er å samle miljøet og bidra til ei samla innsats. Det er eit stort løft for kvar enkelt produsent å starte med kommersiell produksjon av desse varene. Gjennom å etablere eit fellesskap og ei kjerne av produsentar, trur siderlauget av det er fullt oppnåeleg å etablere ei kjerne av produsentar som kan saman dra sidereventyret vidare i Sogn.	210 000
Samarbeid mellom kokker og lokalmatprodusenter sikrer utvikling og innovative lokalmatprodukter - 3	Matarena AS	Kokk - bonde prosjekt #1 blei gjennomført 2020, og kokk - bonde # 2 pågår våren 2021. Basert på gode erfaringer og godt resultat frå dei to tidlegare prosjekta blir det søkt om stønad til kokk-bonde#3. Det er totalt 32 bedrifter som har delteke fram til nå, 8 av desse har vore med på både runde 1 og 2. Produsentane har ytra ønskje om meir marknadstilpassa produktutvikling fremover. Kokk-bonde#3 skal gjennomføre workshops der kokken reiser ut til garden. Nytt i denne prosjektrunden er at lokalmatprodusenten blir med tilbake til restauranten. Lokalmatprodusenten skal delta frå prepp til service på kokken sitt restaurantkjøkken. Lokalmatprodusentane ser råvara i bruk, kan rettleie og få innsikt i korleis kokkane jobbar. Dei kan fortelje meir om bedrifta og produktet til kokkane, serveringspersonell og direkte til gjesten. Dette vil gi utvida kunnskap om marknaden og innsikt i restauranten sine behov.	200 000
Utvikle samhandlingsprogram for viltkjøttneringa i leiande mat- og viltkjøttregionar	Stiftelsen Norsk Hjortesenter	Prosjektet er eit resultat av forprosjektet «Mer viltkjøtt» gjennomført av hjortesenteret og støtta av Innovasjon Norge. Hjortesenteret ynskjer gjennom sitt engasjement, å ta ut ein del av potensialet som er omtala i rapporten «Handlingsplan for næringsutvikling basert på høstbare viltressursar». Formålet med dette prosjektet er å etablere eit nettverk for aktørar i viltkjøttneringa innanfor leiande viltkjøtt- og matregionar i Norge: Vestland, Innlandet og Trøndelag. Forutan å etablere nettverket, så har prosjektet som mål å skape felles forståing for situasjonen, gjera greie for moglegheitene og styrke samhandlinga mellom aktørar i næringa og andre relevante næringar i Vestland fylke og andre regionar med sterke viltkjøtt- og lokalmattradisjonar, og slik profesjonalisere næringa.	195 000

<p>Redusert klimaavtrykk frå Vestlandsjordbruket</p>	<p>Sogn og Fjordane Landbruks-selskap</p>	<p>Den 21. juni 2019 inngjekk Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag ei avtale med regjeringa om å redusere klimagassutsleppa og auke opptaket av karbon frå jordbruket i perioden 2021-2030. Målet er eit mest mogleg klimavenleg og berekraftig jordbruk.</p> <p>Som svar på avtalen som vart inngått i juni 2019, har landbruket utarbeidd sin klimaplan. Bøndene i Vestland må bidra til å nå måla i klimaavtalen. Dette vil krevje mykje av den einskilde bonde og næringa samla.</p> <p>Mykje arbeid blir gjort for å redusere klimaavtrykket frå landbruket. Gjennom eit forprosjekt ynskte Vestland Bondelag på vegne av partnerskapen å kartlegge kva som blir gjort for å redusere klimaavtrykket frå landbruket i Vestland, og finne ut om vi må initiere spesifikke Vestland-tiltak for å nå målsetjingane for eit klimatilpassa landbruk i Vestland. I dette låg det også å vurdere trong for eit eige klimaprojekt i Vestland og innhald i eit eventuelt prosjektet.</p> <p>No ligg det føre ein søknad om tilskot til hovudprosjektet. Det vert lagt opp til eit treårig prosjekt med ein klimakoordinator i 100% stilling. Klimakoordinatoren skal koordinere klimaarbeidet som rettar seg mot bonden og gardsdrifta hans. Klimakoordinatoren må bidra til å etablere og drifte ein klimaportal for vestlandsbonden der all informasjon om klimatilpassing og klimatiltak er tilgjengeleg og alle rådgjevingstilbod vert samla. Klimakoordinatoren skal også emllom anna jobbe for at bøndene nyttar RMP-ordninga for klimarådgjeving, initiere eit årleg seminar/konferanse, og identifisere trongen for FoU-arbeid. Prosjektperioden er tenkt å vare frå 1.10.2021 til 31.12.2024.</p>	<p>600 000</p>
<p>Nye forretningsmuligheter for norsk ull. Innovasjon og nettverk</p>	<p>Industriutvikling Vest</p>	<p>Prosjektet er eit forprosjekt. Prosjektet skal jobbe med korleis skrap-ull(restavfall) kan bli brukt til nye produkt, til dømes bio-gjødsel, ull-pellets, ull som isolasjonsmateriale osv. Prosjektet har som hovudmål 1) Finne nye bruksmåtar for norsk skrap-ull, 2) Vurdere ull i eit sirkulærøkonomisk perspektiv for å redusere restavfallet og 3) Avklare grunnlaget for bedriftsnettverk etc. som kan bidra til eit meir systematisk arbeid med innovasjon av norsk ull. Ideen til prosjektet kjem frå landbruksaktørar, organisasjonar og næringslivsaktørar i Nordhordland som har tatt kontakt med il inkubatoren Industriutvikling Vest som ein profesjonell part for å sjå på moglegheitane for innovasjonsprosjekt med norsk ull. Prosjektet opplyser at Norlia ull AS årleg har fleire hundre tonn skrap-ull. Store mengder uvaska skrap-ull ender opp i restavfall, blir deponert sammen med anna avfall eller går til forbrenning, i staden for å bli gjenvunne og brukt til nye produkt. Med EU sine skjerpa krav til materialgjenvinning, er det et stort behov for å finne gode løysningar.</p>	<p>200 000</p>

Prosjekt skogsvegplanlegging	Sogn og Fjordane Skogselskap	<p>Prosjekt skogsvegplanlegging har som mål å leggje til rette for optimal utnytting av skogressursane på Vestlandet gjennom langsiktig arbeid med planlegging og organisering av rasjonelle skogsvegprosjekt i samarbeid mellom dei mange mindre skogeigedomane i Vestland. 2021 er fjerde året Sogn og Fjordane Skogselskap driv prosjektet, som har 2 tilsette skogsvegplanleggarar. Søkjar ynskjer å ha meir aktivitet i heile Vestland og vil auke opp aktivitetsnivået frå 2 til 2,5 årsverk.</p> <p>Den planta kulturskogen i Vestland er ofte planta i bratte lier, og langt frå eksisterande vegnett. For å få tilgang på desse ressursane så er ein ofte heilt avhengig av å bygge skogsbilveg, evt. traktorveg. Planlegging av ein slik veg er omfattande og tidkrevjande, og difor er behovet stort for at skogeigarar på Vestlandet har mogelegheit til å søkje råd hjå rutinerte og dyktige vegplanleggarar som har jobba med dette i mange år.</p>	500 000
---------------------------------	------------------------------	---	---------